

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail vfm@vfm.dk

12. januar 2009

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 15. december 2008 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 110 (SOU Alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dennis Flydtkjær (DF)

EPI/EJB J.nr. 2008-9871

Spørgsmål nr. 110:

"Vil ministeren redegøre for, hvilke tiltag og ikke mindst sanktioner det i følge ministeren bør føre til når mennesker, der under SKATs inspektioner i bestemte miljøer pågribes i at arbejde sort og samtidig modtage overførselsindkomst?"

Svar:

Velfærdsministeriet har bedt Skatteministeriet og Beskæftigelsesministeriet om bidrag til besvarelsen, idet spørgsmålet også vedrører disse ministeriers lovgivning.

Skatteministeriet har oplyst at:

"Arbejdsdirektoratet, kommunerne og SKAT planlægger og gennemfører i et tæt samarbejde en målrettet kontrolindsats over hele landet mod de brancher og virksomheder, hvor risikoen for socialt snyd er størst.

Senest er der i november 2008 gennemført et tværministerielt pilotprojekt mod socialt snyd i en række kommuner med deltagelse af KL, Velfærdsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Skatteministeriet. Kontrollerne koncentrerer sig om områder, hvor myndighederne har fælles berøringsflader, fx sygedagpenge, pension og daginstitutionsbetaling. Erfaringer fra pilotprojektet udbredes til alle kommunerne i 2009.

Såfremt SKAT ud fra de tilvejebragte oplysninger kan opgøre den sorte aflønning – enten eksakt eller skønsmæssigt – vil SKAT stille krav om efterbetaling af den ikke-afregnede A-skat og AM-bidrag. SKAT, Arbejdsdirektoratet

og kommunerne kan endvidere pålægge en virksomhed at føre logbog over de beskæftigede i virksomheden.

I forbindelse med en kontrol kan myndigheden gøre observationer, der kan give anledning til mistanke om overtrædelse af regler på den anden myndigheds område. I disse situationer er der stor fokus på at underrette den ansvarlige ressortmyndighed, som har de nærmere forudsætninger for en nærmere vurdering af den potentielle overtrædelse.

Der kan i øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmål 113.”

Beskæftigelsesministeriet har oplyst følgende om sanktionerne i forbindelse med sort arbejde:

”Hvis en person, der modtager kontant- eller starthjælp, tages i at arbejde sort, skal personen betale den hjælp tilbage, der er modtaget med urette. Udover tilbagebetaling er der en række sanktioner i forbindelse med sort arbejde.

En person med kontanthjælp på voksensats får ved første gangs overtrædelse nedsat sin og sin ægtefælles hjælp med 1/3 i 3 uger. Hvis personen inden for 12 måneder igen tages i at arbejde sort, samtidig med at personen modtager kontanthjælp, nedsættes hjælpen med 1/3 i 20 uger for begge ægtefæller. Hvis personen tre eller flere gange inden for 12 måneder er taget i at arbejde sort samtidig med modtagelse af kontanthjælp, nedsættes hjælpen med 1/3 i 20 uger for begge ægtefæller samtidig med at den nedsatte hjælp gøres tilbagebetalingspligtig.

Hvis personen modtager kontanthjælp på ungesatsen, er gift eller samlevende med en person på starthjælp eller introduktionsydelse eller modtager starthjælp, gøres 1/3 af hjælpen i 3 uger tilbagebetalingspligtig for både personen og dennes ægtefælle. Anden gang gøres hjælpen tilbagebetalingspligtig med 1/3 i 20 uger for både personen og dennes ægtefælle, mens hele hjælpen er tilbagebetalingspligtig i 20 uger ved tredje eller flere gentagelser inden for 12 måneder.

Hvis der udbetales ydelser, fx dagpenge eller efterløn, efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., er der fastsat særlige regler omkring sanktioner i form af karantæne samtidig med at det beløb, der er modtaget uretmæssigt, skal tilbagebetales. Karantænen kan variere fra 74 til 962 timer afhængig af det uretmæssige beløbs størrelse. Når beløbet er over en vis størrelse, bliver pågældende endvidere politianmeldt.”

Også på Velfærdsministeriets område er der fastsat regler om tilbagebetaling af uberettiget modtaget overførselsindkomst.

Når SKAT ved inspektioner i samarbejde med kommunen konstaterer, at en person arbejder sort og samtidig modtager overførselsindkomst, som for eksempel social pension, hvis størrelse er afhængig af arbejdsindkomst, skal kommunen herefter sørge for, at pensionssagen bliver tilstrækkeligt oplyst således, at der foreligger et korrekt grundlag for at træffe afgørelse om den fremtidige ret til social pension og størrelsen heraf.

En modtager af social pension har efter pensionslovens § 41 som udgangspunkt pligt til at oplyse om ændringer i de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om udbetalingen. Hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, skal pensionisten efter pensionslovens § 42 tilbagebetale det beløb, der er udbetalt med urette.

Ud over tilbagebetaling vil der efter omstændighederne kunne være grundlag for at rejse straffesag.

Efter retssikkerhedslovens § 12 b, kan en person straffes med bøde, når den pågældende ved grov uagtsomhed fremkalder, bestyrker eller udnytter en vildfarelse hos myndigheden ved at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller ved at undlade at give oplysninger, der har betydning for hjælpen.

Efter straffelovens § 289 a, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år og 6 måneder den, der til brug for afgørelser om blandt andet udbetaling eller tilbagebetaling af tilskud eller støtte fra danske myndigheder giver urigtige eller vildledende oplysninger, herunder undlader at opfylde en oplysningspligt af betydning for sagens afgørelse, med forsæt til at unddrage sig eller andre betaling eller med forsæt til at opnå uberettiget udbetaling til sig eller andre. Overtrædelser af straffelovens § 289 a, stk. 1, af særlig grov karakter straffes efter § 189.

Misbrug af sociale ydelser er uacceptabelt, og nedbryder sammenhængskraften i samfundet. De sociale ydelser skal gå til dem, der har behov for hjælp, og ikke til personer, der snyder sig til mere, end de har ret til.

Regeringen har derfor stærk fokus på emnet og har taget en række initiativer, der skal medvirke til at understøtte indsatsen mod et sådant misbrug. Udover de nævnte fælles kontrolaktioner har Velfærdsministeriet aktuelt meldt ud, at den kommunale revision i 2009 skal foretage en temarevision i samtlige kommuner vedrørende misbrug af sociale ydelser, jf. § 70, stk. 7 i bekendtgørelse nr. 1498 af 12. december 2007 om statsrefusion og tilskud, samt regnskabsaflæggelse og revision på Velfærdsministeriets, Beskæftigelsesministeriets og Ministeriet for flygtninge, Indvandrere og Integrations ressortområder. 7. Revisionen vil skabe yderligere opmærksomhed om om-

rådet og tilskynde til såvel forebyggelse af som kontrol med misbrug af sociale ydelser. Revisionen vil også kunne medvirke til at belyse, om der er behov for yderligere initiativer på området.

Karen Jespersen

/ Bent Nielsen